

„Útközben” a vizuális nevelésben

Gondolatok és művek az 1997-es Országos Középiskolai Vizuális Tanulmányi Versenyről

Egy nagy folyamatnak mindig vannak olyan jelenségei, amelyek magukban foglalják – mint csepp a tengert – a folyamat lényegét, jellemzőit, s különös módon megmutatják lehetőségeit, majdan bekövetkező eredményeit. Az 1997-ben másodszor megrendezett Országos Középiskolai Vizuális Tanulmányi Verseny (a továbbiakban: Vizuális verseny) ilyen metaforikus eseménye vizuális nevelésünknek. Egyszerre jelzi e terület lehetőségeit s ugyanakkor elárulja, hogy a jelenlegi keretek között ezek milyen mértékben valósulhatnak meg.

Bevezetés, háttér

A vizuális versenyek létrehozása, koncepciója a mai magyar vizuális nevelésben lezajló átalakulás, fejlődés fősodrába illeszkedik. A versenyek háttérét azok a pedagógiai, vizuális nevelési kutatási eredmények és programok alkotják, amelyek egyre jobban kiteljesedő paradigmaváltást hoztak létre a vizuális nevelésben, s a közoktatás mindennapi szinterein is hasznosulni kezdenek. Így a versenyek elsősorban arra – a NAT vizuális kultúra területének is lényegét jelentő – szemléletre épülnek, amely szerint „...a vizuális nevelés a vizuális kultúra egészének használatára, alakítására készít fel (...) s így célja, hogy a tanulók vizuális kommunikációt magas szinten folytató (...) (és) a tárgy- és környezetkultúra tájékozott és felelősségérzettel bíró használóivá és létrehozóivá váljanak”, valamint, hogy „a tanulók... sajátítsák el az egyéni, a közvetlen környezetből származó és az általános (emberi) tartalmak... felfogásának, megértésének és kifejezésének készségét” (L. „Vizuális nevelés” szócikk! – Szerk.: Báthory Z.–Falus I.: *Pedagógiai lexikon*. Keraban Kiadó, Bp. 1997.)

A Vizuális verseny célja

A versenynek egymással összefüggésben több célja van. Az első és legfontosabb, hogy *alkotói lehetőséghez és élményhez* juttassa a fiatalokat. Ezért mindig ösztönző, személyes tematikájú feladatokat és széles körű műfaji, mediális választási lehetőségeket hirdetünk meg. Az adott verseny lényegét az első forduló jól kiválasztott, összefoglaló témája hordozza. Az 1996-os téma a következő volt: *Valaki, aki fontos nekem*, az 1997-es pedig: *Útközben*. A témának azon túl, hogy vonzónak kell lennie a diákok számára, lehetőséget kell nyújtania arra, hogy három különböző műfajcsoportban ki lehessen rá írni konkrét feladatokat. E három műfajcsoport, s így a verseny feladatai mintegy lefedik a vizuális kultúra, illetve nevelés fő területeit, a képzőművészetet, a vizuális kommunikációt valamint a tárgy- és környezetkultúrát.

A téma és a feladatok megadásakor az is cél, hogy a résztvevő fiatalok ne általánosságban alkossanak formális, akadémikus tanulmányokat, hanem *vizuális szervezőerőiket* egy

konkrét, valóságos cél érdekében mozgósítsák. Tehát lehetőség szerint a műnek az önki-fejezésen kívüli célja is legyen, s nemcsak egy versenyen, hanem a mindennapi életben is betölthessen valamilyen funkciót. (Természetesen a kifejezés és a funkció más szerepet kap egy szobor, egy prospektus vagy egy használati tárgy esetén.) A meghirdetett témával és a rá épülő feladatokkal a *rajztanítást a vizuális nevelés* irányába szándékozunk fordítani, ahol minden megjelenő vonalnak, színnek, formának belső személyes oka és/vagy az alkotón kívül álló feladata van.

Mint minden OKTV-nek, a Vizuális versenynek is jelentős vonzerőt biztosít a felsőoktatásba való bejutás lehetősége. Ezzel kapcsolatban az volt a célunk, hogy a főiskolai felvételik szűk bejárata mellett nyíljon meg – nem egy új kapu! –, hanem egy új ösvény, amelyen végighaladva a fiatalok a versenyben való megmérettetés után önmagukhoz, képességeik jobb megismeréséhez juthatnak közelebb.

A Vizuális verseny feladatai és értékelési rendszere

A verseny feladatait, módszerét és értékelési rendszerét céljainak megfelelően választottuk ki. A verseny kétfordulós; az első fordulóban otthoni munkák vesznek részt, a második fordulóra bejutottak helyszíni rajzi és művészettörténeti feladatokat oldanak meg.

Az első forduló feladatai

Beküldendők: A *mű* (személyenként 1-1 mű vagy sorozat adható be műfajcsoportonként), a *munkanapló* (amely tartalmazza az alap gondolat leírását, a különböző változatok, közbülső megoldások bemutatását és értékelését, az alkotás folyamatát tervek, vázlatok, tanulmányok, háttéranyagok formájában), és az *adatlap*.

A verseny legfontosabb részét az első forduló feladatai képezik, amelyek a projektkutatások során kialakított vizuális *alkotó-tervező projektek*. Ezek olyan tevékenységformák, illetve általuk létrehozott alkotások, amelyek egyszerre igénylik és hordozzák az esztétikai probléma *alkotó-művészi*, valamint a célszerűség és a gyakorlati használhatóság *tervezői megoldásait*. (A projektmunka az alkotás *folyamatjellegét, tudatosságát* hangsúlyozza, a kutatás, elemzés, tervezés fontosságát, amit véleményünk szerint legalább annyira alkalmazni, gyakorolni kell a vizuális nevelés során, mint az intuíciót és a kreativitást!) Lényeges sajátossága a versenyben alkalmazott projektformának, hogy – bár a „mű-tárgy” elkészítése a cél, ez hordozza az esztétikai-praktikus értékeket – az alkotómunka tudatosításához, ismételhetőségéhez (és a verseny értékeléséhez) elengedhetetlen az alkotófolyamat rögzítése a *munkanaplóban*. A munkanapló szerepe és feladata kettős. A projekt elkészítője (a versenyző) számára az *alkotó-dokumentáció* eszköze: a gyűjtések, kutatások lejegyzése adja az információt a mű létrehozásához, a tervek, vázlatok, variációk készítése pedig elengedhetetlen a legjobbnak tűnő megoldás megtalálásához. A külső szemlélőnek – így a zsűrinek, vizsgáztatónak – a munkanapló a tájékozódás, értékelés lehetőségét nyújtja, olyan *ismertető-dokumentációt*, amelyben a kutatások mennyisége, kiterjedése mutatja meg az alkotónak külső, tárgyi, a tervek minősége, változatossága pedig belső, szellemi keresőmunkáját.

A vizuális versenyek létrehozása, koncepciója a mai magyar vizuális nevelésben lezajló átalakulás, fejlődés fősodrába illeszkedik. A versenyek hátterét azok a pedagógiai, vizuális nevelési kutatási eredmények és programok alkotják, amelyek az egyre jobban kiteljesedő paradigmaváltást hozták létre a vizuális nevelésben, s a közoktatás mindennapi színterein is hasznosulni kezdenek.

AZ 1997-ES VERSENY ELSŐ FORDULÓJÁNAK VÁLASZTHATÓ FELADATAI VOLTAK

KÉPZŐMŰVÉSZET: TÁJKÉP

Készíts alkotást egy valódi vagy elképzelt tájról, amely lehet lakott vagy lakatlan, városi vagy vidéki, emberi vagy természeti környezet. A mű a táj ábrázolásán túl a képzőművészet eszközeivel fejezze ki az ábrázolt táj hangulatát, rád gyakorolt hatását is.

VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ: NYOMTATVÁNY

Készítsd el egy valódi vagy elképzelt táj, tájegység, falu vagy város érzékletes, felhívó jellegű bemutatására, népszerűsítésére a következő alkalmazott grafikai alkotások valamelyikét: levelezőlap-sorozat, útikönyv címlapja, idegenforgalmi prospektus.

TÁRGYKULTÚRA: BIZTONSÁGI TÁSKA

Tervezz olyan kisméretű táskát, melyben az utazás során biztonságban tarthatod okmányaidat és pénzedet, amely ne legyen feltűnő, nehéz legyen eltulajdonítani s a tulajdonosa számára legyen könnyen kezelhető.

A második forduló feladatai

A különböző – többek között a főiskolák rajz tanszékeivel folytatott – egyeztetések során kiderült, hogy az első forduló nyitott, egyéni feladatai mellett szükség van második fordulóra is. Ebben a konkrét ábrázolóképeség megállapítására s a külső segítséggel készült munkák kiszűrésére helyszíni rajzi feladatot oldanak meg a bejutott versenyzők, művészettörténeti felkészültségüket pedig tesztlap kitöltésével bizonyítják.

RAJZI FELADAT

A rajzi feladat: fél alak tónusos rajza modell után. Ezt három óra alatt lehetett elkészíteni, tetszés szerinti eszközzel félives méretben.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI FELADAT

A művészettörténeti feladat a következő – az impresszionizmus és posztimpresszionizmus területéről vett – kérdéseket tartalmazta:

1. 1863 májusában Párizsban a hivatalos, nagy kiállítás mellett megnyílt a Visszautasítottak Szalonja is. Itt vált ismertté s kavart botrányt *Manet Reggeli a szabadban* című képe. A mű átmeneti alkotás, amely egyszerre tartalmazza a klasszikus festészet jellemzőit s Manet modernizáló, újító szándékait, festői megoldásait is. *Nevez meg a kép tartalmi és formai jellemzői közül néhányat, amely a hagyományos festészetre utal s néhányat, amely Manet modernizáló szándékát tükrözi! Röviden azt is fejtsd ki, hogy mi okozhatta elsősorban a képpel kapcsolatos botrányt!*

2. Az impresszionizmushoz vezető útnak több állomása volt, kialakulását több tényező és művészi hatás segítette. *Sorolj fel ezek közül legalább hármat!*

3. Az impresszionista művészek olyan önálló életműveket hoztak létre, amelyek a stílus egészére vonatkozó azonos jegyek mellett határozott különbségekkel, egyedi sajátosságokkal bírtak. *Foglald össze Degas, Renoir és Monet művészetének jellemző sajátosságait úgy, hogy az összekevert képcímeket és formai jellemzőket a megfelelő helyre írod a következő oldalon levő táblázatba!*

– Balettiskola	– Az evezősök reggelije
– sorozatok festése ugyanarról a témáról	– pasztelltechnika
– A trouville-i kikötő	– A fürdőtál
– tiszta rajz	– Zsokék tréningen
– a légkörben remegő formák	– A páholy

- puhán összeolvadó, elmosódó formák
- Nagy fürdőzők kalappal
- Tavirózsák
- a színek optikai keverése
- Impresszió, a felkelő Nap
- a narancsos rózsaszín kedvelése
- A roueni katedrális reggeli fényben
- átlós kompozíció
- lány reflexek a női testeken
- szobrokat is készített

4. A fenti művek között egy a budapesti Szépművészeti Múzeumban található. Melyik az? Nevezd meg ezt a művet és a festőjét!

5. A kor festőinek nagy része tudatosan vizsgálta, elemezte a színek világát, s a kutatások eredményeit műveikben alkalmazták. Írd le röviden a következő két – abban a korban különösen fontos – színtani fogalom meghatározását:

- a) lokálszín, azaz helyi szín;
- b) szimultán kontraszt!

6. A posztimpreszionista festők közül többnek az életműve új irányzatok, izmusok kiindulópontjává vált. Mely irányzat/ok megteremtőjeként tartjuk számon Paul Gauguint, Vincent van Goghot, Paul Cezanne-t?

7. *Színnyei Merse Pál Majális* című képe a magyar impresszionista festészet nyitánya és egyik legvonzóbb alkotása. „A verőfény haragoszölddé erősíti a fű színét, melyen élénk színpöttyökként ütköznek ki a mezei virágok, és a vidám kiránduló társaság szabálytalan csoportja is friss, virágzó foltokhoz hasonlítható. Az alakok beállításában nincs semmi mesterkéeltség, a borosüvegért nyúló alak gesztusa annyira természetes, hogy csaknem mulatságosnak találjuk” – írja róla *Beke László a Műalkotások elemzése* című tankönyvében. Szinte magunk előtt látjuk a képet. *Emlékezetből készíttetek vázlatot a képről, tüntessétek fel rajta a domboldalt, az emberi alakokat, a bokrokat! Elég ha a körvonalakat megrajzoljátok a keretbe.* (A művészettörténet kérdéseikért összesen 20 pontot lehetett kapni.)

ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

A verseny mindkét fordulójában képzőművészekből, iparművész-designerekből és rajztanárokból álló zsüri végezte az értékelést.

AZ ELSŐ FORDULÓ ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A beérkezett munkákat műfajok szerint csoportokba osztottuk. Külön zsüri bírálta a *képzőművészet* (ezen belül a festészet, plasztika és fotó), a *vizuális kommunikáció* és a *tárgykultúra* területén beküldött alkotásokat.

Az első (rosta) zsüri alkalmával mindegyik alkotást két – vitás esetben három – zsüritag értékelte, s döntött a továbbjutásról. A alkotásokból mintegy hatvanat választottak ki a beérkező művek műfaji arányainak megfelelő mennyiségekben. A második (pontozó) zsüri mindhárom műfaj alkotásainak értékeléséhez azonos rendszer szerinti, de önálló *értékelési szempontsort* alkalmazott, a munkanaplók zsürizésének elvei egyfélék voltak. A legjobb negyvenöt mű kerülhetett a második fordulóba.

A BEKÜLDÖTT MŰ ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI:

Az értékelési szempontok a három műfajcsoportban azonos rendszer szerint épültek fel:

Az 1. szempontok az *alkotások tartalmi oldalát*, kifejező-közlő-jelentő szerepét értékelték, az *alkotó kifejező-kommunikációs képességeit*.

A 2. szempontok az *alkotás formai, nyelvi-funkcionális* szerepét, minőségét pontozták, s ezáltal az *alkotók ábrázoló-tervező képességeit*.

A 3. szempontok az *alkotások mediális minőségét*, az *anyag-eszköz-technika megválasztásának s használatának képességét* vették figyelembe.

A művek összpontszáma 90 lehetett.

*A BEKÜLDÖTT MUNKANAPLÓ ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI:**A) Formai szempontok:*

1. mennyiség;
2. megformálás műfaja (csak írás, csak kép, írás is – kép is);
3. megformálás minősége.

B) Tartalmi szempontok

1. az alap gondolat, alkotói szándék ismertetésének hitelessége, minősége;
2. az alkotófolyamat minősége, variációk, ötletek, vázlatok;
3. a kutatási anyag mennyisége és minősége.

A munkanapló összpontszáma 36 lehetett.

Tehát az első forduló összpontszáma: $90+36=126$ lehetett.

A művek összpontszáma két és félszerese volt a munkanaplókért kapható pontoknak. Azért állapítottuk meg így a kettő arányát, mert – bár fontosnak tartjuk a munkanaplót – az alkotás minősége elsősorban a műben mutatkozik meg, s azért is, mivel a portfólió jellegű munkanaplónak vizuális nevelésünkben még nincs megfelelő hagyománya.

A MÁSODIK FORDULÓ ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A második fordulóban az elsőből bekerült negyvenöt alkotó vett részt, s a tizenöt legjobban szereplő versenyző kaphatott felvételi kedvezményt.

A TANULMÁNYRAJZOK ÉRTÉKELÉSE

A természet után készült tanulmányrajzokat a művészeti és tanárképző főiskolák rajz tanszékeinek tanáraiból álló tizfős zsűri pontozta.

A tanulmányrajzok összpontszáma 70 lehetett.

A pontszám alsó és felső határán kívül semmilyen szempontot nem adtunk, ugyanis számítottunk a kollégák nagy értékkel (felvételiztető, vizsgáztató) tapasztalatára.

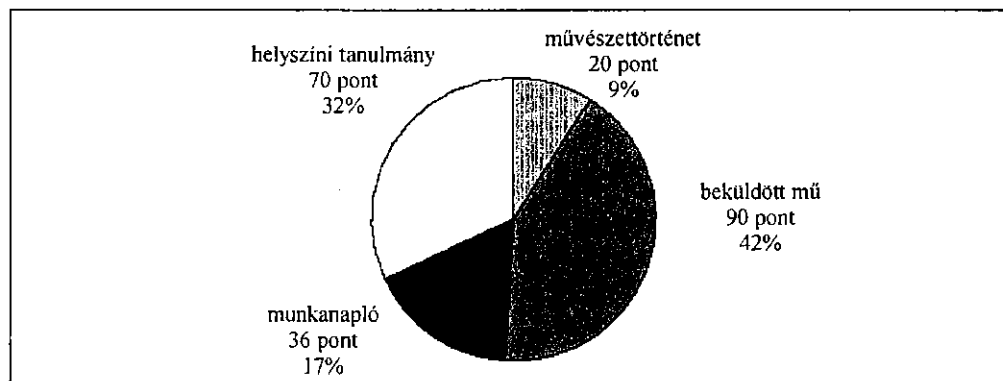
A MŰVÉSZETTÖRTÉNET TESZT ÉRTÉKELÉSE

A művészettörténet teszt kérdéseinek értékeléséhez válaszvარიációkat tartalmazó javítókulcsot alkalmaztunk.

A művészettörténet összpontszáma 20 pont volt.

Tehát a második forduló összpontszáma: $70+20 = 90$ lehetett.

A Vizuális verseny területeinek pontszámarányát az alábbi diagram szemlélteti. Jól látható, hogy a hangsúlyt az alkotásokra, s elsősorban a választott otthoni feladatra helyeztük. Ugyanakkor érzékelhető a helyszíni tanulmány fontos szerepe is. A művészettörténet viszonylag kevés összpontszámát az magyarázza, hogy az adott műfaj történeti feldolgozását, megjelenítését elsősorban a munkanaplókban vártuk.

A verseny területeinek pontarányosága

Az 1997-es Vizuális versenyre beérkezett pályaművekről

A versenyre mintegy kétszáz alkotás érkezett. Ez a rajzból évenként érettségizettek számának közel egyötödét jelenti. A nagy érdeklődésből arra következtetünk, hogy a fiatalokban erős késztetés él ezen a területen az alkotásra. Ebből adódik, hogy vonzóak számukra a vizuális kultúrával foglalkozó pályák, illetve az ezekre felkészítő felsőoktatás. Reméljük és bízunk benne, hogy a verseny kiírt témái is hozzájárultak a pályázók nagy számához.

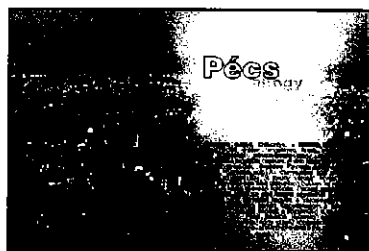
Nagyon tanulságos, hogy a fiatalok a kiírt témát – *Útközben* – kibővítették, s a kiírók által várt *térbeli* élmények, jelenségek feldolgozása mellett az *időt* is témaként kezelték. Így születtek az olyan című alkotások, mint a *Szentendre 2012-ben* vagy az *Emlékek nélkül*. A beérkezett munkák címei egyébként nagyon jellemzőek, s jól mutatják azt a széles horizontot, amelyet a fiatalok a pályázat segítségével bejártak. Néhány jellemző cím a sok közül: *A barokk Toledo*; *Pécs, ahogy én látom*; *Afrika*; *Borsod*; *Walther túrája*. S a táskák közül: *Harisnyatáska*; *Tarsoly*; *Tórusztáska*. A munkák jelentős része volt a munkanapló, amely azon túl, hogy segített az értékelésben, lehetőséget adott a fiataloknak, hogy bemutassák munkájukat, s bizonyos értelemben *személyessé tegyék* beküldött alkotásukat. A munkanaplók terjedelme nagy szóródást mutatott; a leghosszabb 24 oldalas, az átlag 4 oldal volt. Ugyanakkor feltűnő, hogy jellemző módon különbözött a műfajok szerinti oldalszám, az elsősorban ösztönös kifejezőerőre összpontosító alkotók (grafikus, festő, fotós) kevesebbrel is beérték, mint a tudatosabb tervezőmunkát igénylő területek (tipográfia, tárgytervezés) alkotói.

A beérkező munkák mennyiségét elemezve feltűnik a *képzőművészeti műfajokban* beküldött alkotások nagy száma. A mintegy 120 festményre, grafikára körülbelül 40 alkalmazott grafikai alkotás és 35 táská jutott. Ennek oka a fiatalok kifejezési vágyán kívül valószínűleg rajztanításunk képzőművészeti központúságában, illetve az eszköz- és anyagigényes műfajok terén mutatkozó mostoha lehetőségekben rejlik. Fotó nagyon kevés érkezett be, ami azt mutatja, hogy a „legdemokratikusabb médiumnak” jóformán alig van helye és szerepe a mai vizuális nevelésben, s ez a fényképezés tudományos, dokumentatív jelentőségének és főként népszerűségének fényében rendkívül elgondolkasztó. A kevert technikával létrehozott jó minőségű alkotások arra utalhatnak, hogy a fiatalok szabadon bánnak az ábrázolási eszközökkel, nem fetisizálják ezeket.

Válogatás az 1997-es Vizuális versenyre érkezett pályaművekből

A továbbiakban néhány jellemző alkotást mutatunk be a második fordulóra bekerült munkák közül, melyekből sikeres kiállítást rendeztünk a budapesti Tölgyfa Galériában.

A legötletesebb és legjobban kivitelezett alkotások a Nyomtatványok között voltak. A konkrét helyszínt bemutató *prospektustól*, a mivesen megoldott *levelezőlapon* és *könyvcímlapon* át az ironikus hangvétellű *kvázi prospektusig* nagyon sokféle tartalmú és formavilágú munka érkezett.

1. ábra

RAJNAI SZILÁRD: PÉCS, AHOGY ÉN LÁTOM A VÁROST

Számítógéppel készített, pauszra nyomtatott, személyes kötődést kifejező idegenforgalmi prospektus. Az oldalak finoman átderengenek egymáson s lapozás közben merülnek fel a képek és szövegek gondolatokként és emlékképekként. Idézet a munkanaplóból: „Az áttetszőség egyfajta körsétára invitálja az olvasót, így... valóban ráláthatunk Pécs történelmi belvárosára...

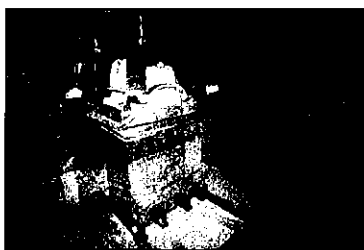
A tipográfia valamennyire modern, de nem bolondul meg teljesen. A felhasznált betűtípusok: Helvetica normal, bold...” Az ugyancsak precízen tördelt munkanaplónak még egy ilyen kis részletéből is jól érzékelhető a tudatosság, a fiatalos lendület és fantázia.

2. ábra

SZOBOSZLAI ESZTER: *A BAROKK TOLEDO*

A munkanapló minőségét jól mutatja a *Tartalomjegyzék*: I. *Témaválasztás – Toledo*; II. *A barokk Toledo*; III. *Toledo története és műemlékei*; IV. *A spanyol festészet a XVI. században*; V. *El Greco élete*; VI. *Greco és Toledo*; VII. *A prospektus és felépítése*; VIII. *Források*. A minőségi rézkarcot(!) is tartalmazó prospektus egy régi, elképzelt városba viszi nézőjét. (...)

3. ábra

LŐRINCZ ÁRON: *GÓDOLLÓ, GRASSALKOVICH-KASTÉLY*

Megtudjuk a munkanaplóból, hogy Áron részt vett a kastély Erzsébet termének restaurálásában. A pályázatra számítógépes programmal (Autodesk 3D Studio R4 és Animátor Pro) készített a kastélyról levelezőlap-sorozatot. A képen az „aranyba öntött változat a hatalmas érték kifejezője”.

4. ábra

BARANYAI ÉVA: *SZENTENDRE 2012-BEN*

Részlet a kép kísérszövegéből, a prospektusból: „A fenti képen a Templomdomb egy részlete látható az ezredforduló óta bekövetkezett praktikus változásokkal... amelyek a bevásárlóközpontokhoz szokott, maxiigényekkel fellépő vendégek igényét is teljes mértékben kielégíti.”

Az ironikus pályázati munka fontos és aktuális figyelmetetést tartalmaz. Jó látni, hogy a fiatalok mennyire védik örökségüket, s azt is, hogy mindezt milyen érzékeny humorral teszik.

A KÉPZŐMŰVÉSZET műfajcsoportban nagyon változatos anyag érkezett a versenyre mind téma, mind minőség tekintetében.

5. ábra

STARK ATTILA: *PÁLYAUDVAR*

Stark Attila munkái megmutatják, hogy a fogékony szem mennyi szépséget láthat egy ipari tájban.

(...)

A képzőművészeti alkotások jelentős része leképező, ábrázoló jellegű volt. Azonban voltak, akik összetettebb tartalmi-formai megoldást választottak. Így *Vörös Renáta* is, aki munkanaplója szerint igencsak megküzdött, hogy megtalálja azt a képi megoldást, amely

elképzelésével egybeváág: „Nagyon sok vázlatot készítettem (a témának választott szikláról), úgy, hogy csak a formákat ábrázoltam, s vártam, hogy beugorjon valami róluk, és ez sikerült is. Arra gondoltam, hogy össze kéne hozni valami hasonlóan dinamikus, gömbölyded formával. S a hozzá illeszkedőt az emberi testben találtam meg. Női és férfitesttel egyaránt próbálkoztam, mozdulatokat ötvöztem a sziklák formái közé.”

6. ábra

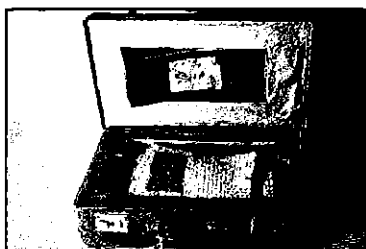
VÖRÖS RENÁTA: TÁTONGÓ KŐSZIKLÁK, SZIKLAEMBEREK

7. ábra

TÓTH EDINA: BORSOD

Tóth Edina drámai hangolású, kemény papírmetszete valós társadalmi problémát, a borsodi régió elszegényedését mutatja be. A munkanaplóban meg is fogalmazza ennek a (nem csak táji) környezetnek a jellemzőit: „A fehér és fekete éles elhatárolásával ki tudnám fejezni Borsod megyében a szegénységet, a sivárságot, az emberek elfásultságát...”

8. ábra

OROSZ ENIKŐ: EMLÉKEK NÉLKÜL

Többen, így Orosz Enikő is felhasználták a mai művészet tanulságait. Vegyes műfajú, konceptuális tárgykollázsában, melynek egy bőrönd, pászka, valamint fotók és szövegek voltak az alkotóelemei, az utazások abszurdításáról vall nagy alkotóerővel.

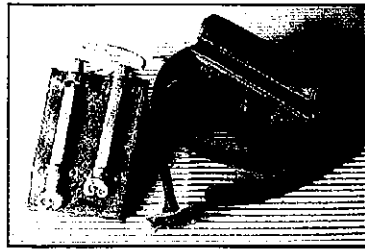
A *tárgyalkotó* kategória Biztonsági táskái között sok mívésen kivitelezett, szép tárgy volt. Sajnos, a funkcionak való megfelelés kevésbé volt jellemző rájuk, az alkotók nemigen törekedtek arra, hogy a táska „ne legyen feltűnő, nehéz legyen eltulajdonítani s a tulajdonosa számára legyen könnyen kezelhető”.

9. ábra

TARI ESZTER, RÓZSA BÉLA: TÁSKÁK

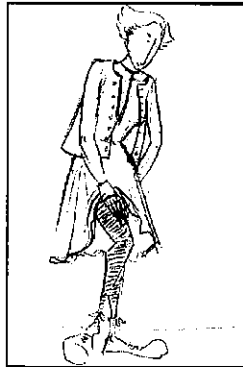
Mindkettőjük táskája érdekes formájú, de nem „biztonsági”, s nem is igazán praktikus.

10. ábra

DOBÓ MÁRTA, BAKOS ÉVA: TÁSKÁK

Ezek a munkák már figyelnek a biztonságra is. Éva táskájának nyílása belül van, Mártáé pedig rafinált módon nyitható. Ugyanakkor mindkettő elég feltűnő.

11. ábra

KONCZ ZSUZSA: „HARISNYATÁSKA”

Egy ötletes megoldás, mely ahogy a munkanaplóból megtudjuk – „a régi parasztasszonyok szokásából ered, akik – pénztárcájuk nem lévén – pénzüket a harisnyájukba rejtették”.

Bízunk benne, hogy Vizuális verseny '97, azaz az 1997-es Országos Középiskolai Vizuális Tanulmányi Verseny betöltötte szerepét, s lehetőséget adott a fiataloknak arra, hogy egy életszerű vizuális feladat keretében megmutassák, mit képesek létrehozni, alkotni.

A verseny szervezői a fiatalok nevében köszönik a támogatást a Magyar Iparművészeti Főiskolának, a Művelődési és Köznevelési Minisztériumnak, a Magyar Rajztanárok Országos Szövetségének, a Köznevelés Modernizációs Közalapítványnak, a Művészeti és Szabadművelődési Alapítványnak, a Tanárképző Egyetemeknek és Főiskoláknak, a Műcsarnoknak, a Kulturtrade Könyvkiadónak, a Polaroid cégnek s nem utolsósorban a Tölgyfa Galériának.